

*Information till berörda och intresserade
av personcertifiering – fiberteknik*

Stockholm den 10 december 2010

Certifiering Fiberteknik – Vad gäller?

INCERT AB och Expertgruppen för certifiering av fibertekniker har sammanställt lite information kring personcertifiering av fibertekniker för att underlätta spridningen av korrekt och sammanhållen information.

Informationen får fritt spridas vidare till alla som önskar detta. Avsikten är att göra förtydliganden kring nuvarande certifiering i allmänhet och för fiberteknikområdet i synnerhet. Samtidigt så sker en inbjudan till en öppen hearing för alla som vill få ytterligare information kring fibercertifieringen.

Certifiering av fibertekniker

INCERT AB är ett av SWEDAC ackrediterat personcertifieringsorgan som utfärdar certifikat inom flertal områden, däribland fiberteknikområdet. Certifieringen styrs av en fastställd kravspecifikation och en expertgrupp finns för att följa upp och utveckla certifieringsprocessen.

Certifieringen inom fiberområdet är inte lagstadgad utan frivillig. Området styrs istället av beställarnas önskemål om att erhålla garantier för en önskvärd kompetens för att få installera och arbeta i deras nät. Genom att beställare i anbudsfrågor efterfrågar certifierad kompetens erhålls en drivkraft av att vara certifierad och att därigenom få marknadsfördelar som entreprenör.

Certifikat inom fiberteknikområdet utfärdas idag bara i en kompetensnivå och det finns ingen avsikt att ta fram en annan lägre kompetensnivå, eller att förändra provens utformning. Expertgruppens bedömning är att dagens nivå är relevant och att en certifierad fibertekniker ska kunna hantera alla de moment som idag ingår i examinationen.

Informationen kring fibercertifieringen behöver stärkas och INCERT kommer att förbättra den information som finns tillgänglig idag och samla information som finns utspridd på ett flertal hemsidor. Det är av vikt att den som önskar certifiera sig vet vilka krav som ställs vid examination och hur certifieringsprocessen går till.

Idag går det bara att certifiera sig vid Iftac, i Hudiksvall alternativt på plats hos kund, men framskridna planer finns på att bevilja ytterligare examinationscentra inom kort. Mer information om detta kommer att presenteras på INCERT:s hemsida när det är klart.

Öppen hearing om certifierad fibertekniker

INCERT och Expertgruppen för certifiering av fibertekniker kommer att hålla en öppen hearing för alla som vill informera sig och dela med sig av sina synpunkter. Hearingen kommer att hållas

Tisdagen den 25 januari 2011, kl. 13.00 – 16.00

Platsen är Radisson Blu Royal Viking Hotel, Vasagatan 1, Stockholm, alldeles intill Centralstationen. Anmälningar till hearingen och intresserade av mer information skickas till info@incert.se

Allmänt om certifiering

Vad innebär certifiering?

Certifiering är ett sätt att garantera att en produkt, en person eller ett företag uppfyller de krav som ges av en kravspekifikation. Ordet certifiering är inte skyddat och kan därför användas på olika sätt och med olika mål. INCERT har idag personcertifiering inom ett flertal områden och företagscertifiering inom köldmedieområdet (vissa fluorerade växthusgaser). Certifiering kan vara lagstadgad eller frivillig och ske under eller utanför ackreditering. Alla dessa varianter finns idag bland INCERT:s certifieringsområden.

Det finns ibland kurser och andra typer av utbildningar som kallas för certifieringar eller liknande, men som kanske inte följer kraven för etablerade personcertifieringar. Ackreditering är ett sätt att kvalitetssäkra en certifiering. Detta sker i Sverige av SWEDAC som är en statlig myndighet och utsedd att vara ackrediteringsorgan enligt "ISO/IEC 17024 - General requirements for bodies operating certification of persons". Många etablerade certifieringar är ackrediterade enligt 17024, men det finns även seriösa certifieringar som inte är ackrediterade, men som följer samma regelverk.

Personcertifiering grundar sig på förutbestämda upprättade krav såsom tidigare erfarenhet, nuvarande kunskap och framtida fortbildning. Till exempel kan det krävas ett visst antal års relevant arbetserfarenhet, viss kunskapsnivå och kontinuerligt upprätthållande av

kompetensen. Certifikaten är personliga och utfärdas vanligtvis för en giltighetstid, till exempel för fem år. Därefter krävs någon form av omcertifiering.

Hur går det till?

Vid en nycertifiering måste man avlägga någon form av skriftligt och praktiskt prov. Proven tillhandahålls av INCERT och ska genomföras vid något av de examinationscentra som INCERT har kontrakterat. Examinationscentret tar ut en avgift för att täcka kostnader för att genomföra provet. Resultatet från proven läggs samman med eventuellt andra kriterier som kan finnas i kravspecifikationen för området.

Om alla kriterier är uppfyllda så har man rätt att **ansöka** om ett personcertifikat. Efter godkända prov krävs alltså en aktiv handling från den sökande för att erhålla det formella certifikatet. I samband med ansökan tecknas en förbindelse om hur certifikatet får användas och vilka åtaganden som faller på certifikatsinnehavaren. För bedömning och utfärdande av certifikat tar INCERT ut en avgift som också inkluderar den övervakning, uppföljning och hantering som följer av certifikatets giltighet. Avgiften för ett certifikat inom fiberteknikområdet är idag 3 300 kr plus moms och certifikatet gäller då i fem år.

Bilden ovan beskriver certifieringsprocessen vid INCERT. Innan denna process startar så har den som vill certifiera sig kontaktat ett examinationscenter för att beställa tid för att genomföra proven. Efter denna process har INCERT en kontinuerlig övervakning av att den certifierade uppfyller villkoren för certifieringen och bibehåller sin kompetens.

Många examinationscentra erbjuder olika utbildningar i samband med examination, men det är viktigt att komma ihåg att utbildning i de allra flesta fall inte är ett krav för certifiering och examination. Utbildning är marknadsbaserad med fri prissättning, innehåll och är examinationscentrets egen verksamhet. Utbildningen är skild från INCERT:s examination som genomförs vid examinationscentret på uppdrag och under kontroll av INCERT. En certifiering kan således innebära tre kostnadsdelar (förutom nedlagd tid och andra omkostnader) för den sökande; en utbildningskostnad, en provkostnad och en certifieringskostnad, varav den sista är den enda som faktureras av INCERT.

Efter en godkänd ansökan om certifikat skickar INCERT ut besked om detta tillsammans med en faktura. När fakturan är betald skickas certifikatet ut. INCERT arkiverar alla handlingar från certifieringsprocessen och upprätthåller register över certifierade personer och företag. Under en försöksperiod fram till halvårsskiftet 2011 skickas faktura och certifikat ut samtidigt. Certifikatet är en värdehandling och ägs formellt av INCERT. Vid obetalda fakturor eller missbruk av hur certifikatet får användas kan INCERT besluta om att certifikatet blir ogiltigt och ska skickas tillbaka till INCERT för makulering.

Under certifikatets giltighetstid finns krav på att certifikatsinnehavaren ska kunna visa på yrkesverksamhet. Detta sker genom att ett **årligt intyg** ska skickas in till INCERT. Någon påminnelse om detta skickas inte ut. När det årliga intyget har kommit in och godkänts av INCERT skickas ett nytt certifikat med ny giltighetstid ut. Kostnaden för denna hantering ingår i den avgift man betalar för certifikatet första året.

Certifikat har en giltighetstid på maximalt fem år. Därefter måste en omcertifiering ske för att visa på bibehållen kompetens. Hur detta sker styrs av kravspecifikationen för respektive område, men det vanligaste är att ett nytt skriftligt prov måste göras. Skriftliga prov för omcertifiering kan avläggas vid något av våra examinationscentra. När det skriftliga provet är godkänt kan man ansöka om ett nytt certifikat. Omcertifiering ska ske inom sex månader från det att det ursprungliga certifikatet har gått ut. Efter sex månader krävs en nycertifiering.

Vad gäller specifikt fiberteknikområdet

Branschcertifiering av fibertekniker är ett kvalitetsprogram utvecklat av Iftac och Softgruppen, dvs branschen representerad av följande företag/organisationer: TeliaSonera i Sverige AB, Banverket (numera Trafikverket), AB Stokab, Elektriska Installatörsorganisationen EIO, Svenska Stadsnätsföreningen (SSNf), Eltel Networks Infranet AB, Ericsson Network Technologies AB, Nexans IKO Sweden AB, Installations Certifiering i Stockholm AB, SEK/Svenska Elektriska Kommissionen (numera Svensk Elstandard)

Certifieringen är en viktig värdemätare för personal, arbetsgivare, besiktningsmän/kontrollanter, nätansvariga, teknik konsulter och upphandlare. Certifieringen, som innefattar både praktisk och teoretisk examination, motsvarar den

kompetensnivå som krävs för installations- och underhållsarbete i den svenska IT-infrastrukturen. Du bör ha flera års erfarenhet av fältarbete med stor variation avseende arbetsuppgifter. Om möjligt kombinerad med utbildning, ex yrkeshögskola (Optotekniker) eller annan kursverksamhet.

Syftet med personcertifiering är att höja kvaliteten i den fiberoptiska infrastrukturen, säkerställa funktionen i fibernäten samt att minimera underhållskostnader i framtida fibernät. Certifieringens innehåll revideras kontinuerlig för att vara aktuell och ansvaret för detta har INCERT och den expertgrupp som INCERT har tillsatt för ändamålet.

Examinationen är uppdelad i ett teoretiskt och ett praktiskt prov. Det teoretiska provet är i huvudsak uppbyggt på flervalsfrågor inom noggrant utvalda kunskapsområden. Det praktiska provet är indelat i sex teknikområden: Fiberteori och kabelkonstruktion, dokumentation, skarvning, mätning, terminering och korskoppling samt förläggning.

Beskrivning av det praktiska provet

Provet består av tre stationer med olika praktiska moment. Momenten efterliknar så långt det är möjligt fältmässiga förhållanden. Provet är sex timmar långt, exklusive avbrott för lunch och fika.

Alla nödvändiga instrument, materiel och handverktyg finns på plats, men det är också tillåtet för deltagarna att själva ta med sina egna grejor. Det praktiska provet är dock tidspressat, varför vi rekommenderar dig att ta med egna instrument som du är van att hantera. Det gäller svets, OTDR, ljuskälla/detektor, skarvbox och ODF om så önskas. Det är inte meningen att ett ovanligt fabrikat ska ställa till bekymmer för en deltagare. De fabrikat som finns på plats är:

Svetsar (ribbon): Ericsson RSU, Fujikura, Fitel, Sumitomo

OTDR: Anritsu

Ljuskälla/detektor: EXFO, Kingfisher, Shinewaytech

Skarvbox: Ericsson, Tykoflex

ODF: Ericsson, Tykoflex, Memoteknik, Nexans

Särskilt utsedda examinatorer finns på plats och gör bedömningen. Dels bedöms kvaliteten på utförda och inlämnade arbetsprover. Dels görs en bedömning under pågående arbete. Man poängsätter, produktens kvalitet och funktion, allmänt handlag och flinkhet, ordning på arbetsplatsen samt noggrannhet, inkl renlighet. För godkänt resultat krävs minst 70 % av en sammanräknad viktad poängsumma

Mer information om certifierad fibertekniker finns på hemsidan

<http://www.iftac.se/>

Där kan du också finna dokument för självdiagnostik som ger en klar bild vad certifieringen innehåller och vilka krav som ställs. I dokumentet finns typfrågor från det teoretiska provet och stationerna vid det praktiska provet utförligare beskrivna.

Om du har ytterligare behov av information så besök gärna INCERT:s hemsida

<http://www.incert.se/>

eller kontakta mig per e-post (peter.rohlin@incert.se) eller telefon (08-762 75 16).

Installations Certifiering i Stockholm AB

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Peter Rohlin".

Peter Rohlin
Verkställande direktör